

OD "RUKOU" K TOALETNĀ•MU PAPĀ•RU

PĀjtek, 04. 7. 2019

Starověk patří mezi období - dříve, které nás naplňuje obdivem a respektem. Tehdejší civilizace byly z našeho pohledu a převažující pokrokovější a čistší než naše kultury vycházející z antických kořenů, ať už se to týká politiky, v umění a v životě. I přes všechno, co na nich obdivujeme, měli ale lidé ve starém Řecku a následně i v Římu, libůstky, které nás mohou zaskočit. Dnes se budeme věnovat jejich těmto - až konečně - stanicím toho, co jsme jaksi měli ve starověku toalety!

I když se něco dochovalo v přibližně 20 pramenech, asi nejvíce o těchto životních stránkách Římanů poodkrývá vykopávky z Pompejí, které v roce 79 našeho letopočtu uzavřel do jakési asfaltové kapsle.

A skoro bez ohledu zůstaly zachovány i městské latriny, díky nimž jsme nejen o starém mskách stravovacích zvyklostech, ale hlavně o jejich zvyklostech spojených s výměňováním. Na soukromé se tehdy rozhodně nešlo, naopak návštěvníci ve veřejných toaletách byla jakousi společenskou událostí, často spojenou s obchodními záležitostmi. A podle toho i samotná městnost vypadala - nezdravá byla zdobená krásnými freskami, sochami a mramorovou výzdobou.

Samotná

toalety samozřejmě nebyly splachovací, leč často pod sedátkem trvale protákal menší proud vody, který v případě potřeby hned odplavil do kanalizačního systému. V podstatě šlo o čistý přístup, ne až tak vzdálený současným moderním přístupům; takže byly z hygienického hlediska na velmi vysoké úrovni, když si odmyslíme jistě nedostatek soukromí. Po vykonání potřeby však másto po toaletním papíru Římané vzali do ruky tersorium, což byla tyčka, na jejíž konci byla přivázaná párová houba. Dámy si zažily - ženám však mělo jednu věc z dnešního pohledu vadit. Bylo sděleno. Po použití - tak dotyčná "čistota" opláchnutí ať už pod tekoucí vodou či v nádobě s octem nebo slanou vodou - a zanechal další zámek, popisuje Stephen Nash, historik a archeolog Deneverského muzea párových - chůd.

A hned tematicky navazuje období (opět z dnešního pohledu) podivnými návštěvami spojenými s močením. Nutno podotknout, že alespoň z této oblasti antičtí Římané nedělali věc veřejnou. Potřebu vykonávali do malých hrnců, a to v soukromé domácnosti, v kancelářích nebo obchodech. Nicméně potřebovali, co se nádob naplnilo, ji odnesli na ulici a přelili do jakési velké nádrže, kde se pak pravidelně odvoz. Jednou za určitou dobu pak přivážla eta uklízení, která plně nádob odvezla. Kam? Do veřejné! Stačí - Římané moči používali jako prací prostředek pro své tuniky a tričkáry. Lidské moči je totiž plně amoniak a další chemikálie, které jsou skvělými párovými detergenty, tedy čistícími prostředky. Díky se tedy čtí, že mskám hygienické praktiky sice mohou znít podivné, ale z ekologického pohledu jim rozhodně nelze vytknout. Navíc byly ovšem ne příliš desátkami let, jako je tomu v párové toaletní papíru, ale celými staletími.

Toaletní

papír - je tak automatickou součástí našeho života, že si bez něj návštěvníci toalety umíme představit jen stěží. Toaletní papír je však vcelku novinkou. Neznamená to, že lidé předtím nepoužívali nic. Ve starověkém Řecku a Římu měli systémy toalet natolik "vymakané", že samozřejmě neopominuli ani tak důležité skutečnosti jako následnou hygienu. Mimochodem, toaletní papír byl oficiálně zaveden ve Spojených státech, a to až v roce 1857 a jeho autor Joseph Gayetty ho prodával primárně jako prostředek v boji s hemeroidy. Jinak ten nejstarší, byl vyráběn v Aš - n, a to z dřevěných slámků, přičemž od roku 600 našeho letopočtu. Časem však dřevěného

nejlevnější papír produkovala na 750 000 listů ročně.

V ostatních případech

světa se používalo to nejčistší - ať bohatí lidé používali ke své osobní vlnu, krajku nebo konopí,

zatímco málokdo bohatých používal ruku omývanou v umyvadle, nebo se čistili ruce čistou

materií jako hadry, dřevěnými hoblinami, trávou, senem, kameny, pískem, mechem, vodou, sněhem, kukuřičnou

slupkami nebo mušlemi, v

závislosti na zemi a počasí nebo sociálních zvyklostech. Na středním východě, se obvykle používala voda. Li

zde používali levou ruku na čistou a pravou ruku na jídlo. V některých případech

Afriky to

bylo naopak a stisk pravé ruky byl považován za

nevyhovující. V některých případech

světa se ještě nedávno běžně používaly staré noviny, telefonní

seznamy, reklamní brožury atd. A ve většině rozvoje země je

dodnes používáno toaletní papír obvykle umístěný do odpadového nádobu vedle toalety,

protože kanalizace

nebo septik (vyhnat - vaku -) systém nedokáže toaletní papír zpracovat. (M.j. pamatujete ještě na tehle toaletní

Také na nejčistší noviny - Rudé právo :-)) V současné době mají průměrně

Američan spotřebu kolem 22,5 kilogramu toaletního papíru ročně. Na výrobu jednoho

tuny je potřeba zapotřebí zhruba 1,75 tuny surového vlákna, takže rozhodně

nemáme hovořit o ekologii. Na rozdíl od obyvatel tohoto teritoria!

daniela